

Oberst Hans Helgesen

(Portrettet henger i Røde salong)

Oberst Hans Helgesen var født i Oslo 4. oktober 1793. Han var egentlig bestemt til å bli prest og gjennomgikk 3 av latinskolenes 4 klasser innen man ble klar over at han ikke var noe presteemne. I 1811 ble han kadett og på grunn av sine gode forkunnskaper opptatt i Krigsskolens nest øverste klasse. 1. januar 1813 ble han utnevnt til sekondløytnant i Telemarkske Regiment og allerede i september s. å. til premierløytnant. I 1814 stod han ved den senere general Schleppegrells jegerdivisjon. Under kampene i Østfold gjorde han seg fordelaktig bemerket som en dyktig og uforferdet offiser.

Etter fredsslutningen ville Helgesen ikke tjene under den svenske konge og da han dessuten følte en sterk personlig uvilje mot Carl Johan søkte han avskjed og reiste til Danmark i mars 1815. Da krigen mot Napoleon igjen var brutt ut fortsatte han til Tyskland og søkte tjeneste under Blücher. Her deltok han i en rekke slag og tilbrakte noen måneder i Paris med sitt tyske regiment. Som ikke adelig hadde han ubehageligheter av sine prøyssiske offiserskamerater, men satte seg snart i respekt gjennom en rekke dueller.

I 1816 tok han avskjed fra prøyssisk tjeneste og meldte seg hos Prins Frederik av Hessen som førte kommandoen over de danske tropper som skulle delta i okkupasjonen av Frankrike. Han var ansatt ved Holstenske Regiment, men ble overført først til Jyske og senere til Fynske Regiment. Da troppene i 1818 vendte tilbake til Danmark kom han atter til Holstenske Regiment i Rendsborg, men søkte avskjed og reiste til Frankrike hvor han giftet seg. Her levde han et nokså eventyrlig liv som hestehandler og smugler og da julirevolusjonen brøt ut gikk han i fransk krigstjeneste, bl. a. en tid i Nasjonalgarden. Han håpet på fast ansettelse som offiser, men det lyktes ikke. Hans hustru døde i 1836 og 2

år senere reiste han til Norge for å søke ansettelse som norsk offiser. Det gikk heller ikke og han fristet på en kummerlig tilværelse tross en liten pensjon fra Christian Frederik som nå var blitt dansk konge.

I 1840 flyttet han til Slesvig. I 1848 trodde han til å begynne med på de falske beretninger om at opprøret egentlig var en slags kontrarevolusjon til fordel for kongen og meldte seg til tjeneste hos Prinsen av Noer. Heldigvis ble han avvist og da han ble klar over opprørets sanne karakter reiste han til København, fikk ansettelse som ordonnansoffiser og utmerket seg i kampene ved Slesvig og Sundeved. De fremragende offisersegenskaper han la for dagen hjalp ham imidlertid ikke til ansettelse som linjeoffiser. I 1849 var han en tid bataljonsjef og i 1850 adjutant i Schleppegrells stab inntil han ble overført til Schepelerns korps. Som fører for avantgarden stormet og inntok han Fredriksstad hvor han ble kommandant. Helgesens tapre forsvar av denne by og festning er det som særlig har gjort ham berømt. Da fienden hadde hevet beleiringen ble han oberstløytnant i linjen og kommandør av Dannebrog. Hans fødeland hedret ham også med kommandørkorset av St. Olavs ordenen.

Etter krigen ble han kommandant i Slesvig, senere også oberst og kommandant i Rendsborg. Han døde 7. mars 1858.

Portrettet som henger i Oslo Militære Samfund er malt av O. P. Hansen-Balling i 1852.

F. C. Skaar.